

PATVIRTINTA
VšĮ Šilutės ligoninės
vyriausiojo gydytojo
2022 m. vasario 15 d.
įsakymu Nr. A1-22

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ŠILUTĖS LIGONINĖS DARBUOTOJŲ ELGESIO KODEKSAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis viešosios įstaigos Šilutės ligoninės (toliau - Ligoninė) darbuotojų elgesio kodeksas (toliau - Kodeksas) nustato pagrindinius Ligoninės darbuotojų elgesio principus, kurių jie privalo laikytis, darbo metu.

2. Kodekso tikslas – kurti geranorišką darbo aplinką, ugdyti profesinę kompetenciją bei tinkamus ir efektyvius Ligoninės darbuotojų tarpusavio ryšius, pagarbius tarpusavio santykius ir santykius su pacientais, jų atstovais, didinti Ligoninės darbuotojų reputaciją visuomenėje, pacientų ir jų atstovų pasitikėjimą Ligonine, kurti antikorupcinę aplinką ir valdyti interesų konfliktus.

3. Kodekse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos darbo kodekse ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose darbuotojų etikos ir elgesio klausimus.

4. Darbuotojas privalo įspėti kitą darbuotoją apie jo elgesį, jeigu jo elgesys galimai pažeidžia Kodeksą. Darbuotojai privalo užkirsti kelią Kodekso, kitų darbuotojų etikos ir elgesio ir (ar) darbo santykius reglamentuojančių teisės aktų pažeidimams, netoleruoti Ligoninės darbuotojų neetiško elgesio, nekompetentingų ir (ar) neteisėtų veiksmų ir nedelsiant imtis priemonių jiems nutraukti. Jeigu darbuotojo įspėjimas apie galimai Kodeksą, kitus darbuotojų etikos ir elgesio ir (ar) darbo santykius reglamentuojančius teisės aktus pažeidžiantį elgesį neveiksmingas, informuoti apie tai Ligoninės atsakingus darbuotojus. Taip pat darbuotojai privalo pranešti apie galimai darbuotojo ar jų grupės taikomą ar taikytą nereglamentuotą elgesį (taikomas neformalias taisykles), ujimą, elgesį, kuriuo galimai žeidžiamas darbuotojų ir (ar) pacientų asmens orumas, motyvacija dirbti ar gydytis, bendrauti, išsakyti nepasitenkinimą ar kritiką, ir trukdymą tobulėti darbuotojo profesinėje veikloje.

II. SKYRIUS ASPI DARBUOTOJŲ ELGESIO PRINCIPAI

5. Ligoninės darbuotojų elgesio principai:

5.1. **Asmeninės atsakomybės principas.** Darbuotojai teisės aktų nustatyta tvarka paaiškina ir pagrindžia savo sprendimus ar veiksmus. Darbuotojai turi atsakyti vykdyti galimai neteisėtus pavedimus, taip pat jei pavedimui vykdyti trūksta įgūdžių, išteklių ar kompetencijos, ir apie tai informuoti pavedimo davėją ir atsakingą darbuotoją. Darbuotojai asmeniškai atsako už savo (įskaitant kolegialius sprendimus) veiksmų ir neveikimo padarinius, užduočių įgyvendinimą, informacijos ir dokumentų tinkamą naudojimą bei konfidencialumo laikymąsi, tinkamą, rūpestingą, kvalifikuotą ir atsakingą savo pareigų atlikimą. Darbuotojai, tiesioginiam ir (ar) Ligoninės vyriausiajam gydytojui reikalaujant, ar vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, atsiskaito už savo veiklą.

5.2. **Bendradarbiavimo ir pagalbos principas.** Darbuotojai rūpinasi emociškai palaikančio tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo tobulinimu, tarpusavio pakantumu, santykius su pacientais grindžia savo paties mandagiu elgesiu, dėmesingumu, atjauta, geranoriškumu,

domėjimusi savijauta ir sunkumais. Darbuotojai privalo mažinti dėl sprendžiamų problemų kylančią įtampą, spręsti konfliktus, neleisti palaikyti tarpusavio priešiško ar nuteikti darbuotojus prieš kitus kolegas. Neleidžiama turėti tikslą išvaryti ar išguiti darbuotoją iš Ligoninės, jo padalinio ar bendradarbių bendravimo rato ar kitaip atriboti nuo bendravimo, problemų sprendimo ir įsitraukimo į darbo ir bendruomenės veiklą.

5.3. **Konfidencialumo principas.** Darbuotojai privalo neskleisti vienu iš kitų sužinotos asmeninės informacijos, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis. Visais kitais atvejais darbuotojai vadovaujasi teisės aktais nustatytomis konfidencialios informacijos saugojimo sąlygomis ir tvarka, darbo metu gautą informaciją naudoja taip, kaip nustato Ligoninės vidaus dokumentai ir kiti teisės aktai.

5.4. **Lojalumo principas.** Darbuotojai privalo darbu ir bendravimu siekti visuomenės gerovės, Ligoninės tikslų. Darbuotojai privalo vengti tokio elgesio ir viešų pasisakymų, kurie galėtų diskredituoti darbuotojo ar Ligoninės vardą, silpninti visuomenės pasitikėjimą darbuotoju ir Ligonine. Informacijos apie neteisėtas veikas atskleidimas nelaikomas lojalumo principo pažeidimu.

5.5. **Naujovių ir atvirumo permainingoms principas.** Darbuotojai turi būti atviri kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, naujovėms, turi ieškoti naujų ir veiksmingų būdų, kaip geriau spręsti profesijos, darbo ir bendravimo problemas, nuolat tobulinti savo profesinę veiklą, taikyti pažangiausias metodus, technologijas, priemones ir gerosios patirties pavyzdžius, visada veikti profesionaliai, siekti žodžio ir veiksmo vienybės, pripažinti savo darbo klaidas ir jas taisyti, vieni kitiems padėti išvengti darbo klaidų ir nesusipratimų, vieni kitiems suteikti trūkstamą darbui ir bendravimui reikalingą informaciją.

5.6. **Nesavanaudiškumo principas.** Darbuotojai privalo naudoti jam patikėtą Ligoninės, valstybės ir (ar) savivaldybių turtą, darbo metu gautą informaciją, tarnybinę padėtį ir darbą visuomenės gerovei, nesiekti asmeninės naudos ir neteisėto poveikio kitų asmenų sprendimams.

5.7. **Padorumo principas.** Darbuotojai privalo elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, nepagrįstų lengvatų ir nuolaidų iš fizinių ir juridinių asmenų, aiškiai apie tai žodžiu pasakyti ir elgesiu tai parodyti. Darbuotojai privalo savo pareigas atlikti laiku ir kompetentingai, su darbuotojais ir pacientais bei jų atstovais būti pagarbūs, tolerantiški ir paslaugūs, konfliktines situacijas spręsti taikiai ir mandagiai, stabdyti seksualinio priekabiavimo pasireiškimus. Darbuotojai privalo vengti tokio elgesio, kuris galėtų kenkti darbuotojo asmens garbei ir orumui bei profesijos prestižui. Darbuotojai Ligoninėje ir jos teritorijoje turi dėvėti švarią ir tvarkingą, teisės aktų numatytais atvejais – specialią aprangą, nerūkyti (išskyrus specialiai tam įrengtose vietose), nevertoti alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų.

5.8. **Sąžiningumo ir nešališkumo principas.** Darbuotojai privalo būti objektyvūs, priimti teisingus ir pagrįstus sprendimus, veikti vadovaudamiesi viešaisiais ir pacientų sveikatos ir gerovės interesais, išklausti visų suinteresuotų pusių argumentus ir pateikti informaciją, kuri padėtų priimti tinkamiausią objektyvų sprendimą. Darbuotojai turi vienodai elgtis vieni su kitais, pacientais ir jų atstovais, be simpatijų ar išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms.

5.9. **Skaidrumo ir viešumo principas.** Darbuotojų veikla, atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, turi būti vieša, suprantama ir atvira įvertinti. Darbuotojai Ligoninės atsakingiems asmenims praneša apie Ligoninėje taikomas neformalias taisykles, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina savo veiksmų ir sprendimų viešumą, prireikus pateikia savo sprendimų priėmimo motyvus bei teikia reikiamą informaciją kitiems darbuotojams, pacientams ir jų atstovams. Viešumo principas gali būti ribojamas siekiant apsaugoti asmens teises, valstybės ar komercinę paslaptį.

5.10. **Teisingumo principas.** Darbuotojai, atlikdami savo pareigas ir teikdami paslaugas, privalo vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisant tautybės, rasės, lyties, lytinės orientacijos, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų, vadovautis visų asmenų lygybės įstatymui principu. Darbuotojai privalo vienodai būti teisingi nagrinėdami prašymus, skundus, pareiškimus, laikytis įstatymų ir kitų teisės aktų, veikti tik pagal suteiktus įgaliojimus, o svarstant vidaus teisės aktų projektus, priimant sprendimus dėl darbuotojų skyrimo į pareigas ar atsakomybės – neturėti išankstinių nuostatų dėl tam tikro asmens ar asmenų grupės, priimti sprendimus vadovaujantis visiems vienodais vertinimo kriterijais.

III. SKYRIUS

DARBUOTOJŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

6. Ligoninės darbuotojų tarpusavio santykiai turi būti grindžiami mandagumu, taktiškumu, sąžiningumu, draugiškumu ir pasitikėjimu. Darbuotojai turi padėti vieni kitiems darbinėje veikloje, keistis patirtimi ir žiniomis.

7. Ligoninės darbuotojai privalo laikytis geranoriškumo principo, vengti asmeninio įžeidinėjimo, orumo žeminimo, kito darbuotojo darbo menkinimo, apkalbų, šmeižto apie kolegas skleidimo, reputacijos menkinimo, neigiamų emocijų demonstravimo.

8. Ligoninės darbuotojai privalo laikytis solidarumo su savo kolegomis, ginti juos nuo nepagrįstos kritikos ir netinkamos įtakos.

9. Ligoninės darbuotojai privalo susilaikyti nuo viešų pasisakymų ar svarstymų apie kolegų atliekamas užduotis ir veiksmus, apie kitų darbuotojų asmenybę ir jų kompetenciją.

10. Neigiamas atsiliepimas apie kolegas, ypač kitų asmenų akivaizdoje, neleistas. Į kolegą visada kreipiamasi pagarbiai.

11. Darbuotojų ir vadovų tarpusavio santykiai turi būti grindžiami abipuse pagarba, geranoriškumu bei aktyvia pagalba.

12. Ligoninės darbuotojai privalo nevykdyti tiesioginio vadovo pavedimo, jei pavedimas verčia pažeisti įstatymus ir šį Kodeksą. Apie tokį pavedimą pranešama Ligoninės vyriausiajam gydytojui.

13. Netoleruotinas neteisėto, netinkamo kolegų elgesio bei nekompetentingumo gynimas. Ligoninės darbuotojai privalo pranešti tiesioginiam vadovui apie kolegų nekompetentingumą, neteisėtą, netinkamą elgesį.

14. Ligoninės skyriaus ar struktūrinio padalinio vadovas savo vadovaujamame kolektyve privalo:

14.1. Netoleruoti asmens įžeidinėjimo ar jo garbės ir orumo žeminimo;

14.2. Sukurti vadovaujamame kolektyve darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;

14.3. Pastabas dėl pavaldinių klaidų ir darbo trūkumų reikšti korektiškai;

14.4. Stengtis paskirstyti darbą kolektyve tolygiai, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldinio kūrybinės galimybės ir kvalifikacija;

14.5. Viešai nereikšti savo simpatijų ar antipatijų pavaldiniams ir kitiems Ligoninės darbuotojams;

14.6. Skatinti pavaldinius reikšti savo nuomonę darbiniais klausimais ir ją išklaudyti;

14.7. Deramai įvertinti pavaldinių darbo pasiekimus;

14.8. Būti reiklus ir teisingas pavaldiniams, visada prisiminti, kad savo elgesiu ir darbu jis turi rodyti jiems pavyzdį.

15. Ligoninės darbuotojai su vadovais turi bendrauti korektiškai ir vykdyti visus teisėtus jų nurodymus. Pastebėjęs vadovo klaidą, darbuotojas turi taktiškai apie tai pranešti tam vadovui.

16. Darbo metu kilę darbuotojų tarpusavio nesutarimai turi būti išsprendžiami nedelsiant jų pačių pastangomis, į tiesioginį vadovą kreipiamasi tik kraštutiniu atveju.

IV. SKYRIUS

KODEKSO NUOSTATŲ LAIKYMOSI KONTROLĖ IR PRIEŽIŪRA

17. Informaciją apie Ligoninės darbuotojų galimus pažeidimus Ligoninės vyriausiojo gydytojo pavedimu nagrinėja Ligoninės Etikos komisija.

18. Ligoninės Etikos komisija vertina Kodekso pažeidimų prevencines priemones, konsultuoja Ligoninės administraciją ir Ligoninės darbuotojus praktinio Kodekso taikymo klausimais.

19. Ligoninės Etikos komisija nagrinėjimo procedūrą pradeda gavusi rašytinį Ligoninės vyriausiojo gydytojo pavedimą. Ligoninės Etikos komisija, gavusi informacijos apie galimą šio Kodekso pažeidimą, pažeidimo nagrinėjimo procedūrą gali pradėti ir savarankiškai, tačiau apie tai nedelsiant privalo informuoti Ligoninės vyriausiąjį gydytoją.

20. Vertinant galimą šio Kodekso pažeidimą, Ligoninės darbuotojo atsakomybę lengvina tai, kad jis (ji):

20.1. savanoriškai, nelaukdamas sprendimo atlygina pažeidimu padarytą žalą;

20.2. viešai pripažįsta kaltę, gailisi ir atsiprašo;

20.3. padeda išaiškinti tiesą tyrimo metu;

20.4. praneša apie kitokias dėmesio vertas atsakomybę lengvinančias aplinkybes.

21. Vertinant galimą šio Kodekso pažeidimą, Ligoninės darbuotojo atsakomybę sunkina tai, kad jis (ji):

21.1. per kalendorinius metus pažeidimą padarė pakartotinai;

21.2. viešai tyčiojasi iš atliekamo tyrimo ir etiško elgesio principų;

21.3. trukdo išaiškinti tiesą tyrimo metu, nepateikia prašomų paaiškinimų ir jo turimų duomenų arba juos pateikia klaidingus.

21.4. Pažeidė daugiau nei vieną šio Kodekso nuostatą.

V. SKYRIUS ATSAKOMYBĖ UŽ KODEKSO PAŽEIDIMUS

22. Sprendimą dėl etikos pažeidimo priima Ligoninės vyriausiasis gydytojas, Ligoninės Etikos komisijos, išnagrinėjusios konkretų šio Kodekso pažeidimą, teikimu.

23. Sprendimas dėl darbo drausmės pažeidimo priimamas Darbo kodekse nustatyta tvarka.

24. Ligoninės Etikos komisija, nustčiusi, kad pažeisti Kodekso reikalavimai, atsižvelgiant į pažeidimo mažareikšmiškumą ar lengvinančias aplinkybes, gali siūlyti apsiriboti nagrinėjimu ir bei darbo drausmės pažeidimo nevertinti Darbo kodekse nustatyta tvarka.

VI. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Už Kodekso nuostatų įgyvendinimą ir laikymosi priežiūrą yra atsakingas Ligoninės vyriausiasis gydytojas.

26. Ligoninės darbuotojai privalo vadovautis šiuo Kodeksu. Su šiuo Kodeksu Ligoninės darbuotojai supažindinami Kodeksą paskelbiant viešai Ligoninės tinklapyje.

27. Ginčai ir nesutarimai dėl šio Kodekso taikymo yra sprendžiami ginčo šalių tarpusavio derybų keliu, o susitarimo nepasiekus – vadovaujantis galimo kodekso pažeidimo padarymo metu galiojančiais vidaus ir išorės teisės aktais.
